

SEMANA

KUPA
SANTA

FRANCESC

RIERA

L MONSERRAT

Francesc Riera Montserrat

pronuncià aquest Pregó

en el Convent

de Sant Agustí de Felanitx

el divendres dia 6 d'Abril de 1979.

A la Companyia de Penitents del con-
vent de Sant Agustí en acció de grà-
cies per haver-me convidat a promun-
ciar aquest pregó en el qual hi he
posat tota la bona voluntat de qui
som capaç. Esper no haver defraudat
tants bons amics.

6 abril 1979

Francesc Bruna

«La creu — ha escrit Jürgen Moltmann— ni és estimada ni pot esser-ho. I, no obstant, sols el Crucificat és el que realitza aquella llibertat que canvia el món, perquè ja no tem la mort. El Crucificat fou pel seu temps escàndol i niciesa. També avui resulta desfasat posar-lo en el centre de la fe cristiana i de la teologia. Malgrat tot, únicament el record antiquat d'Ell és el que allibera els homes del poder dels fets presents i de les lleis i coaccions de la història, obrint-los cap a un futur que no torna a ennuvol·lar-se. Avui el que interessa és que l'Església i la teologia tornin a concentrar-se en el Crist crucificat, per tal de demostrar al món la seva llibertat, si és que volen esser el que diuen d'elles mateixes, és a dir, la Església del Crist i la teologia cristiana.»

Aquest paràgraf del teòleg alemany, anit ens servirà de pauta per aquest pregó de setmana santa en què glosarem d'una manera molt breu, no cal dir-ho, el tema de la creu, de la llibertat cristiana, de la redempció, de la resurrecció i de l'exaltació del Crist com a Senyor de la Història.

El fet que el Crist, després d'una vida mínimament messiànica, morís penjat a una creu és una escàndol esgarrafós. La mort de creu era la mort infamant per excel·lència reservada al esclaus fugitius o als qui es revoltaven contra el Cèsar. Un crucificat era un maleït i d'una creu només se'n podia esperar oprobi i ignomínia. Aquell home que havia passat la vida entre marginats i pobres

desafiant les autoritats constituïdes; va esser condemnat com un rebel vulgar i la seva mort no tingué res de gloriosa. Va esser un fracàs estrepitos.

Però l'Església primitiva mai no va intentar amagar l'escàndol d'aquesta crucifixió, sinó que més aviat el va subratllar: «nosaltres predicam un Messies crucificat, escàndol per als jueus i niciesa per a les altres nacions, però per als qui han rebut la vocació, tant jueus com grecs, un Messies que és poder de Déu» (I Cor. 1, 23, 24). Amb aquestes paraules, sant Pau posa de relleu les paradoxes divines i fa avinent que Déu es va valer del Crist crucificat per a mostrar el seu poder i la seva saviesa. L'Apòstol insisteix que no vol saber res més «fora de Jesucrist i encara, aquest Crucificat» (I Cor. 2, 2). El Crucificat és un dels fonaments de la catequesi apostòlica, i s'ensenya als creients que per la Creu ens han vingut tots els béns de la redempció: «Ell que ha portat els nostres pecats en el seu cos damunt el patíbul a fi que, morts als pecats, visquem per a la justícia» (I Pe. 2, 24). I sant Pau anuncia als gàlates el misteri de la Creu dient: «Quant a mi, Déu me'n guard, de gloriar-me de res, si no és de la creu de Nostre Senyor Jesucrist, pel qual el món és crucificat per a mi, i jo per al món» (Gal. 6, 14). Es a dir: que la Creu és el títol suprem de glòria d'un seguidor del Crist. I no és que l'Església naixent no copsàs prou bé tot el que hi havia de degradant en la crucifixió del Crist, el qual: «s'humilià fent-se obedient fins a la mort i una mort de creu» (Fl. 2, 8); però enmig d'aquest rebaixament, l'Església hi sabé descobrir, a la llum de la Ressurrecció, tots el designis secrets de Déu que va humiliar el seu Fill fins a l'abisme per exaltar-lo després a la plenitud de la glò-

ria: «perquè va plaure a Déu de fer habitar en el Crist tota la plenitud i de reconciliar per mitjà seu totes les coses amb destinació a si mateix, després de pacificar amb la sang de la seva creu, per mitjà d'ell, tant les coses de la terra com les del cel» (Col. 1, 19, 20). Vat aquí exposat un pensament grandios en què el Crist se'ns apareix com el que restaura totes les coses amb el sacrifici de la seva sang i amb els turments de la seva passió. Per això la Creu és penyora d'esperança, no motiu de vergonya pel cristià conscient: «Salve, oh Creu, esperança única» cantava la litúrgia del divendres sant abans de la reforma conciliar, i mossèn Llorenç Riber traduí a la nostra llengua un himne que es cantava aquell mateix dia, una estrofa del qual diu així:

*«Creu fidel, damunt tot arbre,
sublimada de noblia:
cap selva en flor, fruit ni fulla
arbre tal produiria:
arbre dolç qui amb els claus dolços
dolça carga sostenia!»*

Davant l'espectacle dolorós del Crist crucificat a l'arbre de la Creu, el cristià s'ha de sentit encoratjat: per la Creu fórem redimits i per la Ressurrecció fórem justificats «correguem doncs la cursa que tenim proposada amb la mirada fixa en el qui ha instituït la nostra fe i la duu a terme, Jesús, el qual, en comptes de la joia que li era proposada va suportar una creu, menyspreant-ne la ignomínia, i està assegut a la dreta del tron de Déu» (He. 12, 1, 2).

Després del que acabam de dir, és clar que si l'Es-

glésia vol donar testimoniatge de si mateixa s'ha de convertir en l'Església de la Creu; com més fidel es mostrarà a la Creu més fidel serà a l'Evangeli que al cap i a la fi ni és altra cosa que «la paraula de la Creu» (I Cor. 1, 18) i aquesta fidelitat a l'Evangeli de la Creu de cada dia esdevé més apressant si és que els cristians volem guanyar credibilitat davant un món que, a pesar de totes les seves tares, que són moltes i grosses, encara valora com un bé preuadíssim la virtud de l'autenticitat.

El catecisme de la diòcesi de Mallorca, que tots vàrem aprendre quan érem al.lots, prou que remarcava la relació que hi ha entre la Creu i el cristià: «Què vol dir cristià?» preguntava, i nosaltres responíem: «Home de Crist». «Quin és el senyal del Cristià?» «La Santa Creu.» «Per què?» «Perquè és figura de Crist crucificat, el qual en ella ens redimí.» Abans del set anys, amb aquestes paraules senzilles i entenedores per un infant, ja havíem après aquesta profunda veritat teològica del vincle amb què tots els batiats estan lligats a la Creu de Jesucrist. Sense Creu no hi cristianisme.

Ara bé, cal que donem una passa més i considerem els fruits d'alliberació i redempció que la creu ens aportà. Per la Creu fórem alliberats del pecat i de la mort i fets cohereus amb el Crist del regne de la glòria. Però ¿quina llibertat és la del Crist? Avui que el tema de la llibertat apassiona la gent, serà bo fer constar que potser vivim una època en què mai como ara la llibertat íntima de l'home havia estat tan amenaçada. Els perills són greus i ataquen per tots els cantons: consumisme, pornografia, hedonisme, insolidaritat, etc. són els

esculls on naufraga sovint la llibertat dels homes d'avui. Els esclaus que, sense adonar-se'n, viven encadenats a la immediatesa d'unes necessitats inútils i tiranitzants, són innumerables, i aquests homes perduts dins el laberint de les seves idolatries servils, no tenen l'anhel de la llibertat, els en manca el gust. Quan parlem de la llibertat del Crist concedida als homes, parlem d'uns homes que, per la gràcia, han arribat a una plenitud existencial que els fa fills de Déu, vencedors de la mort i del pecat, que no estan alienats per les concupiscències d'aquest món que passa, sinó que lliurement accepten el do de Déu que perdura per a sempre. Sant Pau escriu als fidels de Galàcia: «heu rebut una vocació de llibertat, només que aquesta llibertat no sigui una ocasió per a la carn; al contrari, per la caritat feu-vos servents els uns dels altres» (Gàl. 5, 13). Aquest és un dels aspectes essencials de l'Evangeli de la salvació. A diferència dels que gemeguen sota el jou de l'esclavitud de l'egoisme, l'home lliure en Crist es posarà sota el jou de la justícia i de la caritat i així complirà el manament nou de l'amor que no minva ni defalleix.

El Crist vingué a «anunciar als captius la llibertat, a retornar la llibertat als oprimits» (Lc. 4, 18) aquest gojós missatge de la Bona Nova donà una exultant esperança a molts d'homes i dones que, de sobte, per la paraula de l'Evangeli, veren néixer dins ells la l'alegria de sentir-se deslliurats del pes dels seus vells i antics mancaments per obrir-se envers d'una realitat desconeguda en la qual brillava com una llum salvadora la gràcia d'un Deu fet home que parlava paraules de vida eterna. Mes en aquest cas els captius i oprimits de què parla el Crist són també els milions i milions d'individus que

privats de tota esperança humana viuen dins l'opressió de la pobresa, de la fam, de la ignorància, del colonialisme polític, cultural o econòmic, entregats a la dissort de la misèria. El profeta ens avisa que la voluntat de Jahvé és «rompre les cadenes injustes, desfer els lligams dels jou, deixar anar lliures els oprimits, trencar qualsevol jou... partir el teu pa amb el qui té fam, acollir el pobres que no tenen cases. Si veus algún nu, vesteix-lo, i no fingeixis d'ignorar la teva carn» (Is. 58, 6, 7) car «el Senyor jutjarà els humils en justícia, sentenciarà amb raó sobre els pobres» (Is. 11, 4) i «els desvalguts tindran en Jahvé més i més alegria, els pobres de la terra feran festa en el Sant d'Israel» (Is. 29, 19). «Jutjau amb justícia... i arrancau l'oprimat de la mà de l'opressor; perquè no esclati com foc la meua ira» (Jr. 21, 12), ja que si «un diu: Estim Déu, i odia el seu germà, és un mentider. Perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu. I tenim d'ell aquest manament: el qui estima Déu que estimi també el seu germà» (I Jo. 4, 20, 21). Un teòleg de l'església ortodoxa, Emilianos Timiadis, ha escrit molt bé que «pertany al cristià, sota un títol del tot especial, reaccionar com si es tractàs d'una profanació, davant, tot allò que en el món traeix i compromet l'amor».

L'alliberació del cristià, doncs, no és el fruit d'una doctrina abstracta o intemporal, és el resultat d'un esdeveniment històric, la mort victoriosa del Crist, i d'un contacte personal, la adhesió al Crist mitjançant el baptisme. El creient és lliure perquè en Crist ha rebut el poder de viure ja en la intimitat del Pare sense trobar-se impedit pels llaços del pecat, de la mort o de la llei, «perquè Déu ens salvà de la potestat de les tenebres i

ens transportà al Regne del seu Fill estimat, en qui tenim la redempció i la remissió dels pecats» (Col. 1, 13, 14). En aquesta redempció, la mort ha estat vençuda, encara que en aquest punt l'alliberació no serà perfecta fins a la nostra ressurrecció gloriosa «estam a l'espera de la redempció del nostre cos» (Rom. 8, 23).

Però els darrers temps, amb la vinguda del Crist, ja han començat pels qui creuen en Ell: «hem passat de la mort a la vida» (Jo. 3, 14; 5, 24) en la mesura en què vivim en la fe i en la caritat. Per això ja «no estam sota la llei, sinó sota la gràcia» (Rom. 6, 15); és ver que sant Pau parla d'un «lleï del Crist» (Gàl. 6, 2) però aquesta llei es resumeix en l'amor: «de deutes, cap i amb' ningú, si no és el de estimar-vos els uns als altres. Que qui estima l'altre ja ha complert la llei... L'amor és la plenitud de la llei» (Rom. 13, 8 ss.). La docilitat a l'Esperit vessat dins els nostres cors ha de constituir la norma de la nostra conducta i nosaltres, sota la moció de l'Esperit, hem de modelar la nostra vida perquè «on hi ha l'Esperit del Senyor hi ha llibertat» (II Cor. 3, 17). Sant Pau insistint sobre el tema de la llibertat cristiana arriba a dir: «Tot és lícit, però no tot convé; tot és lícit, però no tot edifica» (I Cor. 10, 23) cal, doncs, renunciar alguns dels nostres drets si així ho precisa el bé d'un germà. Això no és un límit imposat a la llibertat sinó una manera superior d'exercir-la; els cristians, emancipats del pecat i de la llei «es faran servents uns dels altres» (Gàl. 5, 13).

«Es per la llibertat que el Crist ens ha alliberat. Manteniu-vos, doncs, així, i no vos torneu a posar sota un jou de servitud» (Gàl. 5, 1, 2). El principi de la

llibertat és la fe que acolleix la paraula de Jesús: «la veritat vos farà lliures... tot aquell qui comet el pecat és esclau... Si el Fill, doncs, vos allibera, sereu lliures de debò» (Jo. 8, 32 - 36) diu el Crist a l'evangeli de Sant Joan, i sant Pau recorda als romans que «alliberats del pecat, hem esdevingut esclaus de la justícia... perquè la paga del pecat és la mort; en canvi el do gratuït de Déu és la vida eterna en el Crist Jesús» (Rom. 6, 18 - 23). «Per tant ja no hi ha cap condemnaió per els qui estan en el Crist Jesús, perquè la llei de l'Esperit que dóna la vida en el Crist Jesus t'ha alliberat de la llei del pecat i de la mort» (Rom. 8, 1, 2). En la carta de sant Jaume lleguim unes paraules que són un crit d'atenció al sentit de responsabilitat en la fe quan Déu ens jutjarà en el dia del judici: «Parlau i obrau pensant que heu d'esser jutjats per una llei de llibertat. Perquè el judici serà sense misericòrdia per a aquell que no haurà exercit misericòrdia, mentre que la misericòrdia se'n riu del judici» (Jm. 2, 13, 13). La llibertat s'ha de sentir sempre responsable, per això se'ns amonesta: «Comportau-vos com a lliures, però no fent de la llibertat com un vel per a encobrir la dolenteria, sinó com a servents de Déu» (I Pe. 2, 16).

El Concili Vaticà II té un paràgraf molt bell en què tracta la llibertat dels fills de Déu: «El Crist, fet obedient fins a la mort i per això exaltat pel Pare (Fl. 2, 8, 9), va entrar a la glòria del seu regne. A ell totes les coses són sotmeses fins que Ell se sotmeti a si mateix amb tota la creació al Pare, per tal que Déu sigui tot en tots (I Cor. 15, 27, 28). Una tal potestat la va comunicar als deixebles, perquè també ells fossin afermats en una llibertat règia i amb la seva abnegació i vida santa

vencessin en ells mateixos el regne del pecat (Rom. 6, 12), i fins i tot perquè, servint el Crist també en els altres, conduïssin amb humilitat i paciència els seus germans a aquell Rei, servir el qual és regnar. El Senyor, en efecte, vol dilatar el seu regne també valent-se dels laics, un regne de veritat i de vida, un regne de santedat i de gràcia, un regne de justícia, d'amor i de pau, on la mateixa creació serà alliberada de l'esclavitud de la corrupció per participar en la llibertat de la glòria dels fills de Déu (Rom. 8, 21). És gran realment la promesa que es fa als deixebles, és gran la comesa que se'ls dóna: «Tot és vostre; i vosaltres sou de Crist i el Crist, de Déu» (I Cor. 3, 23).

Si som lliures és perquè pel Crist hem estat salvats i redimits. Jesús vingué al món «a cercar i salvar allò que s'havia perdut» (Lc. 19, 10). «Déu no va enviar el seu Fill al món per condemnar el món, sinó perquè el món sigui salvat per mitjà d'ell» (Jo. 3, 17), perquè jo —diu el Crist— «no he vingut a condemnar el món, sinó a salvar-lo» (Jo. 12, 47). Després de la Ressurrecció i de la Pentecosta, el missatge de la comunitat apostòlica té per objecte la salvació realitzada conforme a les Escriptures. Així és que l'Evangeli és definit com «la paraula de la salvació» (Act. 13, 26) i els homes són convidats a creure «per a salvar-se d'aquesta generació extraviada» (Act. 2, 40). La condició de la salvació és la fe en el Senyor Jesús. No ens salvam nosaltres mateixos, és la gràcia del Senyor la que ens salva «i ell vull que tots els homes se salvin» (I Tim. 2, 4) i quan apagué el Crist, llavors es manifestà la gràcia i l'amor de Déu, car per la mort del Crist i la seva Ressurrecció vingué «el principi de salvació eterna» (He. 5, 9) per

això l'Evangeli que refereix tots aquests fets, «és el poder de Déu per a salvar tots aquells qui creuen» (Rom. 1, 16).

L'home ha d'elegir entre Déu, que és Déu de la Veritat, o al diable que «és pare de la mentida» (Jo. 8, 44) «i pecador des del principi» (I Jo. 3, 8). Els qui creuen i confessen la seva fe se salvaran. Déu els salva per pura misericòrdia, per gràcia. A partir del moment de la seva elecció envers Déu, el cristià ha de guardar amb fidelitat la Paraula que el salva, ha d'alimentar la seva fe i l'ha de fer fructificar en bones obres. La salvació s'ofereix a cada instant de la vida «ara és el dia de la salvació» (II Cor. 6, 2). Som hereus de la salvació, però encara no estam salvats més que en esperança: «Ja que és en esperança que hem estat salvats» (Rom. 8, 24). Déu ens té reservats per a la salvació, però es tracta d'una herència que sols es revelarà al final dels temps «quan tota carn veurà la salvació de Déu» (Lc. 3, 6). L'esforç de la vida cristiana s'imposa, perquè cada dia que passa acosta aquest final «ja és hora de desvetllarnos; perquè ara la salvació és més prop que no quan vàrem creure» (Rom. 13, 11). Tot això ha d'esser considerat en la perspectiva escatològica del dia del Senyor.

La redempció se segella amb la sang del Crist, amb el sacrifici personal i voluntari del Servent de Jahvé que «entregà la seva vida a la mort» (Is. 53, 12). Jesús no vingué «a ser servit, sinó a servir i a donar la vida en rescat per una multitud» (Mt. 20, 28; Mc. 10, 45). Si la mort del Crist va esser un escàndol per als deixebles i una prova que el Crist no era el redemptor esperat, l'ex-

periència de Pasqua i de la Pentecosta els fa comprendre que la passió i la mort del Mestre, no sols no frustren els plans de Déu, sinó que els realitzen segons les Escriptures. El Servent ha estat exaltat i glorificat.

En la primera predicació del misteri redemptor, la Ressurrecció ocupa un lloc tan important que, a vegades, és l'únic fet que es menciona juntament amb la Parusia. Però ben prest s'arriba a discernir entre la Passió i la Ressurrecció, dos esdeveniments no solament ordenats un a l'altre, sinó que es compenetren mutuament fins el punt de constituir dos aspectes indissociables d'un sol misteri de salvació. Igualment sant Pau, quan només anomena la mort del Crist, pensa també constantment en la Ressurrecció: la vida, a la qual alludeix tan sovint, sempre és concebuda com una participació en la vida del ressucitat: «Estic crucificat amb el Crist; per tant ja no visc jo, sinó que és Crist que viu en mi» (Gàl. 6, 13, 14). «I si hem mort amb el Crist, creim que viurem també amb ell, sabent que el Crist ressucitat d'entre els morts ja no mor més; la mort ja no té domini damunt ell» (Rom. 6, 8, 9).

També l'Anyell de l'Apocalipsi apareix al vident de Patmos «dret» en senyal de ressurrecció, i a la vegada «com a degollat» en signe d'immolació (Ap. 5, 6). Per a sant Joan el misteri redemptor és essencialment un misteri d'amor i per tan de vida divina, perquè «Déu és amor» (I Jo. 4, 8) amor del Pare que «estimà el món fins a donar el seu Fill unigènit, perquè tot el qui creu en ell no es perdi, sinó tenguí la via eterna» (Jo. 3, 16). Sant Pau no sols recorre a les fórmules de la catequesi primitiva i declara que «el Crist s'entregà per a nosal-

tres» o «pels nostres pecats» (Gàl. 1, 4), sinó que precisa d'una manera clara que ho féu així perquè «em va estimar» (Gàl. 2, 20). I en un altre passatge, en una fórmula particularment atrevida, declara que «Déu va fer pecat el seu Fill, per tal que nosaltres esdivinguéssim en ell justícia de Déu» (II Cor. 5, 21).

Jesús sap que el misteri de la ressurrecció dels morts ha d'esser inaugurat per ell a qui Déu ha donat el domini de la vida i de la mort. Des del dia, de la Pentecosta, la Ressurrecció del Crist es converteix en el centre de la predicació apostòlica, perquè en ella es revela l'objecte fonamental de la fe cristiana. L'Evangelí de la Pasqua és abans de tot el testimoniatge d'un fet: Jesús fou crucificat i morí, però Déu el ressuscità i per Ell aportà al món la salvació. Tal és la catequesi opostòlica. Així, Jesús, «primogènit d'entre els morts» (Act. 26, 23. Col. 1, 18. Ap. 1, 5) ha entrat el primer en aquest món nou que és l'univers rescatat. La Ressurrecció del Crist, com objecte primer de la nostra fe, és també la base de la nostra esperança: «Si el Crist no ha ressuscitat la vostra fe és il·lusòria; encara estau en la vostra condició pecadora» —escriu sant Pau als corintis entre els qual n'hi havia que negaven la ressurrecció dels morts— i continua: «En aquest cas també els qui s'adormiren en Crist estan perduts inexorablement. Si la nostra esperança en el Crist no va més enllà dels límits d'aquesta vida, som ben bé els més desgraciats de tots els homes» (I Cor. 15, 17 - 19). Jesús ressuscità «com a primícies de tots els qui varen morir» (I Cor. 15, 20). Més encara: Ell és en persona «la ressurrecció i la vida; qui creu en mi, encara que mori viurà; i tot aquell qui viu i creu en mi no morirà» (Jo. 11, 25).

El sermó sobre l'obra de vivificació del Fill de l'home conté afirmacions explícites: «Vos ben assegureu que ve l'hora, i és ara, que els morts escoltaran la veu del Fill de Déu, i els que l'hauran escoltada viuran» (Jo. 5, 25). Aquesta declaració inequívoca coincideix amb l'experiència cristiana tal com l'expressa la primera carta de sant Joan: «Nosaltres sabem que hem passat de la mort a la vida» (I Jo. 3, 14). Qualsevol que tenguí aquesta vida no caurà mai en poder de la mort: «En veritat, en veritat vos dic: el qui creu té vida eterna» (Jo. 6, 47). Sant Pau feia ressaltar el caràcter pasqual de la vida cristiana com a participació real en la vida del Crist ressuscitat; sepultats amb Ell en el baptisme, hem ressuscitat també amb Ell, perquè hem cregut en la força de Déu que el ressuscità d'entre els morts: «quan en el baptisme fórem sepultats en Ell i en Ell fórem ressuscitats creient en Déu omnípotent que el va aixecar d'entre els morts» (Col. 2, 12). «Hem estat, doncs, sepultats amb ell pel baptisme en la mort per tal que, així com el Crist va ressucitar d'entre els morts per la glòria del Pare, així també nosaltres portem una vida nova. Si hem estat estretament units a la semblança de la seva mort, també ho estarem a la semblança de la resurrecció» (Rom. 6, 4, 5). La vida nova en la qual entrem no és altra que la vida del Ressuscitat: «Déu... amb ell ens ressuscità i amb ell ens féu seure dalt del cel en el Crist Jesús» (Ef. 2, 6). En efecte, en el moment de la nostra conversió ens fou dit: «Desperta, tu que dorms, aixeca't d'entre els morts, i el Crist t'il·luminarà» (Ef. 5, 14).

Aquesta certesa fonamental regeix tota l'existència cristiana, domina la moral que ja s'imposa des d'ara

a l'home nou nascut en Crist: «Per tant, si vàreu ressuscitar en Crist, cercau les coses de dalt, on és el Crist, assegut a la dreta de Déu» (Col. 3, 1). El cristià, espera amb impaciència la transformació final del seu cos de misèria en cos de glòria. El que sant Pau anhela és «entendre el Crist i experimentar la força de la seva resurrecció; compartir els seus patiments, configurat a la seva mort a fi d'arribar a la resurrecció d'entre els morts» (El. 3, 10, 11) i un poc més avall afegeix: «nosaltres tenim la nostra ciutat al cel, d'on també esperam un salvador, el Senyor Jesucrist, que transformarà el nostre cos miserable, conformement al seu cos glorificat, segons la força amb què pot sotmetre les coses a si mateix» (Fl. 3, 20). Ja posseïm les arres d'aquest estat futur «nosaltres mateixos, que assaborim ja aquest fruit primerenc, que és l'Esperit, anam també gemegant ànima endins, tot esperant d'esdevenir ben fills, llavors que també el nostre cos quedi redimit» (Rom. 8, 23) «perquè els qui tenim la tenda plantada aquí, gemegam sota el pes d'una tal opressió; no volem esser desvestits, sinó sobrevestits de manera que la mortalitat quedi absorbida per la vida» (II Cor. 5, 4). La resurrecció final no farà sinó manifestar clarament allò que ja és en la realitat secreta del misteri de Déu: «Quan el Crist es manifesti, ell que és la nostra vida, llavors també vosaltres sortireu a llum plens de glòria, juntament amb ell» (Col. 3, 4).

El títol de Senyor fou atribuït a Jesús des del principi; segons el testimoniatge de sant Pau, que recorda el símbol de la fe primitiva, «Jesús és Senyor» (Rom. 10, 9). L'Església naixent recoltzant-se en el salm 110 proclamà en la seva predicació la senyoria del Crist ac-

tualitzada per la seva ressurrecció. Sant Pere en el seu discurs de la Pentecosta acaba dient: «Que sàpiga, doncs, de cert tota la casa d'Israel que Déu l'ha constituït Senyor i Crist a aquest Jesús que vosaltres vàreu crucificar» (Act. 2, 36). Durant molt de temps l'Església primitiva va manifestar la seva esperança escatològica amb una curta oració que tradueix el seu tibant deler: *Marana ta* expressió aramea que vol dir: Senyor nostre, vine! (I Cor. 16, 22) exclamació que també clou el llibre de l'Apocalipsi (22, 20); i en la doxologia del Glòria, que es recita en la missa, la comunitat cristiana canta: «perquè Vós sou l'únic Sant, Vós l'únic Senyor, Vós l'únic Altíssim, Jesucrits», i després de la consagració expressam la nostra fe en la segona vinguda del Crits, dient: «Anunciam la vostra mort, confessam la vostra ressurrecció, esperam el vostre retorn, Senyor Jesús».

Per tant, per a un cristià, el Crist és l'únic Senyor al qual s'ha d'estar sotmès; tots els altres poders deriven de la majestat del Crist. Martí Luter, en el seu bellíssim tractat sobre «La llibertat del cristià», comença el llibre amb dues afirmacions paradoxals molt dins l'estil de la teologia luterana; diu així: «el cristià és un home lliure, senyor de tot i no sotmès a ningú» per afegir tot seguit: «el cristià és un servent, al servei de tots i sotmès a tots». I explica la paradoxa recoltzant-se en dues frases paulines: «som lliure, és cert ningú no és el meu amo; però m'he posat al servei de tothom per guanyar-ne com més millor» (I Cor. 9, 19) i a continuació: «No tingueu cap deute amb ningú, si no és l'amor dels uns pels altres» (Rom. 13, 8). I aquest regne del Crits, que és regne de llibertat i de pau que es manifes-

tarà plenament a la fi de la Història, nosaltres cristians el proclamam a la missa quan el preyere després de pregar Déu que «ens alliberi de tots els mals, que hi hagi pau els nostres dies i que la misericòrdia divina ens guardi de pecat i de qualsevol pertorbació» el ritu eucarístic continua: «mentre esperam el compliment de la nostra esperança, la manifestació de Jesucris, el nostre Salvador» a la qual pregària de marcadíssim caràcter escatològic, la comunitat cristiana respon amb una afirmació solemne del senyoriu del Crist sobre la humanitat redimida: «Perquè són vostres per sempre, el regne, el poder i la glòria».

Mai no hem d'oblidar que tota eucaristia és un memorial de la passió del Senyor i que així serà fins al retorn del Crist: «Perquè cada vegada que menjau d'aquest pa i beveu d'aquesta copa anunciau la mort del Senyor fins que Ell vingui» (I Cor. 11, 26). Com Església, els cristians som la comunitat escatològica de Déu i mai no hem de perdre de vista aquesta veritat tan fonamental. Wolfhart Pannenberg ha escrit molt bé que «l'Església està referida al regne de Déu que està per venir: el regne de Déu no és l'Església, sinó el futur de l'Església i de tota la humanitat. Però l'Església és la comunitat dels qui esperen ja ara el regne de Déu per causa de Jesús i viuen d'aquesta esperança».

Per la seva ressurrecció, doncs, el Crist fou constituït pel Pare Senyor universal i és sempre present dins l'Església en l'assemblea eucarística fins que arribarà el judici, per tant també és Senyor de la Història «a fi que al nom de Jesús dobleguin el genoll tots els qui són del cel, de la terra i de l'infern, i tota llengua confessi

que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare» (Fl. 2, 10, 11). «Perquè cal que Ell regni fins a posar tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la mort, ja que el Pare ho ha sotmès tot sota els peus del Crist» (I Cor. 15, 25, 26, 27), car Jesús «un cop pujat al cel, està a la dreta de Déu, després d'haver-li estat sotmesos els àngels, les dominacions i les potestats» (I Pe. 3, 22).

«I tornarà gloriós a judicar els vius i els morts i el seu regnat no tindrà fi» així resam en el credo, però pels qui hauran cregut serà un judici ple de misericòrdia. Llavors es revelarà la justícia de Déu, no la que castiga, sinó la que justifica i salva, si és que hàguim estat constants en l'amor. *A la tarde seremos examinados en el amor* escriu sant Joan de la Creu. I el Crist ens amonesta: «perseverau en el meu amor» (Jo. 15, 9) «per tal que la vostra joia sigui completa» (Jo. 15, 11). L'amor és el signe del cristià, la penyora de la vida eterna. Tant de bo que tots poguéssim repetir aquelles paraules de sant Agustí en les seves Confessions: «Vos estim, Senyor, no amb consciència dubtosa, sinó certa. Colpíreu el meu cor amb la paraula vostra, i vaig estimar-vos. Tanmateix també el cel i la terra i tota cosa que hi ha en ells, vat aquí que de totes bandes em diuen que vos estimi, i no paren de dir-ho a tots, talment que són inexcusables (Rom. 9, 15). Però Vós més profundament sereu misericordiós amb aquell de qui haureu tingut misericòrdia, i usareu misericòrdia amb aquell amb qui haureu estat misericordiós» (Rom. 9, 15).

Quan el Crist vindrà a cloure el cicle de la història humana, començaran «un nou cel i una nova terra»

(Is. 65, 17. Ap. 21, 1). «Vat aquí que faig noves totes les coses» (Ap. 21, 5) dirà Déu a la fi del temps. Per això, com ha escrit molt bé Moltmann, per un cristià la Història no és un record, sinó una esperança, una esperança en un regne messiànic en què la caritat serà la llei, en què serem perdonats amb misericòrdia inefable i premiats amb un goig inenarable. Llavors la humanitat clamarà en grans crits: :

*«Digne és l'Anyell que fou degollat
de prendre el poder,
la riquesa, la saviesa, la força,
l'honor, la glòria i la benedicció»* (Ap. 5, 11).

«I l'Anyell els pasturerà, i els menarà cap a fonts d'aigües vives. I Déu els eixuguerà tota llàgrima dels seus ulls» (Ap. 7, 17).

«i la mort ja no hi serà» (Ap. 21, 4).

PREGO

DE

FELANITX

1979

11 NOV 79